

به نام خدا

راهنمای مدیریت

SQL Server ۲۰۱۹

طراحی و توسعه راهکارهای مدیریت پایگاه داده

مؤلف:

عطاءالله یزدانی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

عنوان کتاب: راهنمای مدیریت SQL Server 2019 طراحی و توسعه راهکارهای مدیریت پایگاه داده

مؤلف: عطاءالله یزدانی

سروش ناشی: یزدانی، عطاءالله، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای مدیریت SQL Server 2019
: طراحی و توسعه راهکارهای مدیریت پایگاه داده / مؤلف:
عطاءالله یزدانی؛
ویراستار: مهدیه مخبری.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۱؛
مشخصات ظاهری: ۳۱۰ ص: مصور، جدول، نمودار
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۱۹-۷
و ضمیت فهرست نویسی: فیبا
عنوان دیگر: طراحی و توسعه راهکارهای مدیریت پایگاه داده.
موضوع: سرور اس. کیو. ال SQL Server
موضوع: کامپیوترهای سرویس دهنده و سرویس گیرنده
موضوع: client/server computing
موضوع: پایگاههای اطلاعاتی - مدیریت
موضوع: database management
رده بندی کنگره: QA ۷۶/۹
رده بندی دیجیتال: ۰۵/۷۵۸۵
شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۳۶۶۹۸

ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
ویراستار: مهدیه مخبری
صفحه آرایی: نازنین نصیری
طراح جلد: مهدی ترشیزی
نوبت چاپ: اول
تاریخ نشر: ۱۴۰۱
چاپ و صحافی: صد
تیراز: ۱۰۰ جلد
قیمت: ۲۱۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۱۹-۷
نشانی واحد فروش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه
- تقاطع شهداي زاندارماني - پلاک ۱۵۸ - ساختمان دانشگاه -
طبقه دوم - واحد ۴ تلفن ها: ۰۲۰۸۵۱۱۱-۶۶۴۹۸۱۶۸
فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران:

WWW.MFTBOOK.IR
www.dibagarantehran.com

dibagaran_publishing نشانی اینستاگرام دیبا

@mftbook نشانی تلگرام:

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هرگوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هرجای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه ناشر
۱۳	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۱۶	درباره مؤلف
۱۷	بخش اول

فصل اول

۱۸	استقرار و راهاندازی SQL Server 2019
۱۸	مروری بر فناوری Microsoft SQL Server 2019
۲۰	آشنایی با موتور پایگاه داده SQL Server
۲۱	سرویس یکپارچه‌سازی
۲۲	خدمات اصلی داده (MDS)
۲۲	خدمات کیفیت داده (DQS)
۲۲	سرویس تجزیه تحلیل (SSAS)
۲۴	سرویس‌های گزارش‌گیری
۲۵	خدمات یادگیری ماشین
۲۶	آماده‌سازی نصب SQL Server 2019 در ویندوز
۲۶	نسخه‌های SQL Server
۲۷	اقدامات قبل از نصب
۲۷	برنامه‌ریزی برای حافظه
۲۸	برنامه‌ریزی برای ظرفیت دیسک
۲۹	شناسه‌های امنیتی برای SQL Server
۲۹	سایر الزامات نرم‌افزاری
۳۱	مراحل نصب SQL Server 2019 در ویندوز
۳۱	گزینه‌های نصب
۳۱	ویژارد نصب
۳۵	تنظیمات نمونه SQL Server
۳۶	تنظیمات اولیه (بیکربندی) سرور
۴۱	نصب SQL Server از طریق خط فرمان
۴۱	بررسی نصب کامل

۴۲	پیکربندی سرویس‌های SQL Server
۴۴	تنظیمات شبکه SQL Server
۴۵	آزمایش بستر ارتباطی با نسخه نصب شده
۴۶	خلاصه فصل

فصل دوم

۴۷	مراقبت‌های محیط SQL Server
۴۹	نصب بهروزرسانی‌ها
۵۰	پیکربندی محیط SQL Server
۵۱	پیکربندی مجوزهای امن‌سازی برای شناسه SQL Server
۵۳	تنظیمات power
۵۴	پیکربندی قواعد کاری فایروال
۵۶	تنظیمات لازم پس از نصب ویندوز
۶۱	خلاصه فصل

بخش دوم: مدیریت و پشتیبانی از سرور و پایگاه داده

فصل سوم

۶۳	تهیه نسخه‌های پشتیبان و عملیات بازیابی
۶۳	ساختارهای داده و لاغ تراکنش‌ها
۶۴	نحوه ذخیره‌سازی داده‌ها
۶۵	انواع پایگاه داده
۶۵	پایگاه داده master
۶۶	پایگاه داده msdb
۶۶	پایگاه داده model
۶۶	پایگاه داده tempdb
۶۷	گروه‌فایل
۶۸	فایل‌های داده
۶۹	فایل لاغ تراکنش
۷۰	بازیابی سریع پایگاه داده
۷۱	مدل‌های بازیابی پایگاه داده در SQL Server
۷۳	طراحی استراتژی تهیه نسخه پشتیبان
۷۳	تهیه نسخه پشتیبان کامل
۷۵	نسخه پشتیبان لاغ تراکنش
۷۷	تهیه نسخه پشتیبان تفاضلی
۷۸	بازیابی پایگاه داده

فصل چهارم

---

۸۳ ..... SQL Server امن سازی

۸۳	..... پیکربندی شناسه‌های سرویس در SQL Server
۸۴	..... شناسه‌های مجازی
۸۵	..... شناسه سرویس مدیریت شده
۸۶	..... شناسه‌های سیستمی Built-in
۸۶	..... شناسه‌های کاربر دامین و شناسه‌های محلی ویندوز
۸۷	..... Authorization و Authentication
۸۷	..... پیکربندی Authentication
۸۸	..... لاغین‌های سرور
۸۹	..... مدیریت ویژگی‌های لاغین SQL Server
۹۰	..... Authorization
۹۰	..... نقش‌های ثابت سرور
۹۲	..... ممیزی ورود کاربران به سیستم
۹۳	..... تنظیمات اولیه و پیکربندی ممیزی در سطح سرور
۹۴	..... مشخصات ممیزی سرور
۹۶	..... رمزنگاری داده‌های SQL Server
۹۷	..... رمزگذاری شفاف داده‌ها
۹۹	..... Always Encrypted
۱۰۱	..... شناسایی و طبقه‌بندی داده‌ها
۱۰۳	..... ارزیابی آسیب‌پذیری‌ها توسط SQL Server
۱۰۵	..... رمزگذاری ارتباط SQL Server
۱۰۹	..... خلاصه فصل

فصل پنجم

---

۱۱۰ ..... ترمیم خرابی پایگاه داده

۱۱۰	..... مقدمه
۱۱۱	..... آشنایی با اصول اولیه در ترمیم خرابی
۱۱۴	..... گزینه‌های SQL Server برای ارتقاء دسترسی و ترمیم خرابی
۱۱۴	..... (FCI) Always On Failover Cluster
۱۱۵	..... Always On Availability Groups
۱۱۵	..... Database Mirroring
۱۱۶	..... Log shipping

۱۱۷.....	Replication
۱۱۷.....	انجام تنظیمات اولیه برای Replication
۱۱۹.....	ایجاد Publication
۱۲۴.....	پیکربندی Subscription
۱۲۶.....	آشنایی با Database Mirroring
۱۲۷.....	پیکربندی Database Mirroring
۱۲۸.....	پیکربندی Log Shipping
۱۳۳.....	خلاصه فصل

فصل ششم

۱۳۴.....	معماری، ایندکس گذاری، ارزیابی و بهبود عملکرد
۱۳۴.....	مقدمه
۱۳۵.....	معماری و اجزاء داخلی SQL Server
۱۳۸.....	بررسی و نحوه کار با Query Processor
۱۴۳.....	بررسی و نحوه کار با Performance Monitoring
۱۴۴.....	ابزارهای ارزیابی و ناظر بر عملکرد
۱۴۴.....	Activity Monitor
۱۴۵.....	Overview
۱۴۵.....	Processes
۱۴۷.....	Resource Wait
۱۴۸.....	Data File I/O
۱۴۹.....	شناسایی پرس و جوهای پرهزینه
۱۵۰.....	Performance Monitor
۱۵۱.....	بررسی SQL Trace و SQL Server Profiler
۱۵۱.....	SQL Server Profiler
۱۵۸.....	SQL Trace
۱۵۹.....	رویدادهای گسترده
۱۶۵.....	جمع آوری داده
۱۶۶.....	تنظیم و راه اندازی MDW
۱۶۸.....	جمع آوری داده های عملکرد
۱۶۸.....	مشاهده گزارش های Data Collection
۱۷۰.....	Query Store
۱۷۱.....	ایндکس گذاری و پشتیبانی
۱۷۱.....	انواع ایندکس ها
۱۷۲.....	Heap
۱۷۲.....	ایндکس های بدون خوشه

۱۷۳.....	ایندکس‌های خوشه‌ای.....
۱۷۳.....	ایندکس‌های Columnstore.....
۱۷۴.....	ملاحظات ایندکس‌گذاری.....
۱۷۵.....	خلاصه فصل .....

بخش سوم: امنیت، تاب‌آوری و مقیاس‌پذیری ۱۷۶

فصل هفتم

۱۷۷.....	برنامه‌ریزی برای ارتقاء نسخه.....
۱۷۸.....	اهمیت همگام‌سازی با آخرین نسخه.....
۱۷۹.....	برنامه‌ریزی برای ارتقاء .....
۱۸۰.....	بررسی سناریوهای ارتقاء .....
۱۸۲.....	انتقال (مهاجرت) جانبی.....
۱۸۵.....	انجام کترل‌های پیش از ارتقاء.....
۱۸۵.....	Data Migration Assistant
۱۸۸.....	SQL Server System Configuration Checker
۱۸۸.....	اجرای فرایند ارتقاء نسخه SQL Server
۱۹۱.....	ارتقاء Reporting Service
۱۹۷.....	انتقال از سایر پلاتفرم‌ها.....
۱۹۸.....	مهاجرت از پایگاه داده Access
۱۹۹.....	خلاصه فصل .....

فصل هشتم

۲۰۰	خودکارسازی (استفاده از ابزارهای مدیریت و نظارت)
۲۰۰	مقدمه .....
۲۰۰	استفاده و کاربرد SQL Server Agent .....
۲۰۱.....	تنظیمات سرویس SQL Server Agent .....
۲۰۳.....	تنظیم ویژگی‌های SQL Server Agent .....
۲۰۸.....	ایجاد و ویرایش طرح‌های پشتیبانی .....
۲۰۸.....	Maintenance Plan Wizard .....
۲۱۴.....	سطح طراحی برنامه پشتیبان .....
۲۱۶.....	ایجاد اشیاء SQL Server Agent .....
۲۱۶.....	اپراتورها .....
۲۱۷.....	تنظیم اپراتور .....
۲۱۸.....	Job .....
۲۱۸.....	تنظیمات Job .....

۲۱۹.....	تعريف مراحل اجرای Job
۲۲۱.....	تعريف زمانبندی
۲۲۲.....	تعريف اعلان‌ها
۲۲۳.....	Alert
۲۲۶.....	خلاصه فصل

فصل نهم

۲۲۷	Always On High-Availability پیکربندی ویژگی‌های
۲۲۷.....	مقدمه
۲۲۸.....	نصب Windows Server Failover Cluster
۲۳۰.....	پیکربندی Always On Failover Cluster instances
۲۳۵.....	افزودن نُود به SQL Server Failover Cluster
۲۳۷.....	تنظیمات Failover
۲۳۸.....	Always On Availability Groups
۲۳۹.....	Always On Availability Groups پیکربندی
۲۴۰.....	AlwaysOn Availability Groups ایجاد
۲۴۷.....	Failover و نظارت
۲۵۱.....	Availability Group های نخستین
۲۵۲.....	Availability Group توزیع شده
۲۵۳.....	خلاصه فصل

فصل دهم

۲۵۴	کاربرد و معماری OLTP درون-حافظه
۲۵۴.....	مقدمه
۲۵۴.....	معماری OLTP درون-حافظه
۲۵۶.....	تفاوت‌های ذخیره‌سازی داده‌ها در OLTP درون-حافظه
۲۵۸.....	حدودیت‌های OLTP درون-حافظه
۲۵۹.....	ایجاد جداول درون-حافظه و روال‌هال کامپایل شده
۲۵۹.....	آماده‌سازی OLTP درون-حافظه
۲۶۲.....	ایجاد اشیاء OLTP درون-حافظه
۲۶۲.....	ایجاد جداول با ایندکس‌ها
۲۶۳.....	ایндکس‌های OLTP درون-حافظه
۲۶۳.....	استفاده از ایندکس‌های Hash
۲۶۴.....	استفاده از ایندکس‌های Range
۲۶۴.....	استفاده از ایندکس‌های Columnstore

۲۶۵.....	روال‌های کامپایل شده .....
۲۶۶.....	بررسی کاربرد OLTP درون-حافظه.....
۲۶۶.....	مثال ۱ - درج داده در جداول درون-حافظه.....
۲۶۹.....	مثال ۲ - بهروزرسانی داده‌ها در جدول درون-حافظه.....
۲۷۲.....	مثال ۳ - بهبود در آنالیز بلارنگ.....
۲۷۳.....	کنترل و نظارت بر OLTP درون-حافظه.....
۲۷۶.....	خلاصه فصل .....

فصل یازدهم

---

۲۷۷	SQL Server و رایانش ابری.....
۲۷۷.....	آشنایی با رایانش ابری.....
۲۷۹.....	ویژگی‌های اصلی رایانش ابری.....
۲۷۹.....	کشسانی.....
۲۸۰.....	استفاده چندمنظوره از منابع .....
۲۸۰.....	توجهی پذیری اقتصادی .....
۲۸۰.....	انتزاع در ارائه خدمات.....
۲۸۱.....	تلقیق و مجازی‌سازی .....
۲۸۱.....	مقیاس‌پذیری .....
۲۸۱.....	مدل‌های تحویل خدمات رایانشی .....
۲۸۲.....	نرم‌افزار به عنوان خدمت(SaaS) .....
۲۸۲.....	پلاتفرم به عنوان خدمت(PaaS) .....
۲۸۳.....	زیرساخت به عنوان خدمت(IaaS) .....
۲۸۳.....	معماری رایانش ابری .....
۲۸۳.....	ابر عمومی .....
۲۸۴.....	ابر خصوصی .....
۲۸۴.....	ابر انجمنی .....
۲۸۴.....	ابر ترکیبی .....
۲۸۵.....	آشنایی با فناوری Microsoft Azure .....
۲۸۶.....	ذخیره‌سازی .....
۲۸۶.....	Cosmos DB .....
۲۸۷.....	راهکارهای SQL .....
۲۸۷.....	آشنایی با پایگاه داده Azure SQL .....
۲۸۸.....	پورتال Azure .....
۲۸۹.....	ایجاد پایگاه داده Azure SQL .....
۲۹۱.....	آشنایی با Azure SQL Server .....
۲۹۲.....	ایجاد یک نمونه Azure SQL Server .....

۲۹۴	استفاده از Azure SQL Server
۲۹۵	سناریوهای ترکیبی و چندگانه
۲۹۵	فایل‌های داده در Azure
۲۹۸	تهیه نسخه پشتیبان در Azure
۳۰۰	پشتیبان‌گیری به URL
۳۰۱	اجرای بارکاری Azure SQL در
۳۰۱	لاینس
۳۰۲	توافقنامه لاینس سرویس
۳۰۳	ترمیم خرابی پایگاه داده
۳۰۵	انتقال بارکاری Azure SQL Server به
۳۰۵	Azure Database Migration Guide
۳۰۶	SQL Server Migration Assistant
۳۰۷	Data Migration Assistant
۳۰۹	خلاصه فصل

مقدمه ناشر

خط میش انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب های با کیفیت عالی است که بتواند خواسته های بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گامهایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گستردگی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی ترین و راحت ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتربر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

كتابي که در دست داريد تأليف "جناب آقاي مهندس عطاء الله يزدانی " است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از يكايik اين گراميان تشكري و قدردانی کنيم.
با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشيد

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام هایتان به ما از رسانه های دیباگران تهران شامل سایتهاي فروشگاهي و صفحه اينستاگرام و شماره های تماس که در صفحه شناسنامه كتاب آمده استفاده نمایيد.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

پیشکش قدمهای **۹**

که روزی خواهد آمد

پیشگفتار

کتاب حاضر پس از ترجمه و تالیف ۳ جلد کتاب با موضوع آموزش SQL Server 2019 (که آخرین آن مدتی پیش توسط انتشارات دیباگران منتشر گردید) ترجمه و تالیف شده است. اگرچه در بخش پایانی کتاب اخیر به بررسی مفاهیم مدیریت SQL Server شامل موضوعات عمومی و پرکاربرد در مدیریت پایگاه داده (معماری و ابزارهای نظارت، خودکارسازی وظایف، پشتیبان‌گیری و بازیابی، بهینه‌سازی و بهبود کارایی) به صورت مختصر اشاره شد، اما از مدت‌ها پیش تدوین کتابی در حوزه مدیریت پایگاه داده SQL Server مدنظر اینجانب قرار داشت. آنچه ضرورت انجام این تالیف را تبیین می‌نمود، عدم استفاده و بهره‌وری کامل از تمامی ظرفیت‌ها و قابلیت‌های این پایگاه داده بود به نحوی که سازمان را با کاهش کارایی، کیفیت خدمات و یا افزایش ریسک برای داده‌های مشتریان مواجه ساخته و در نهایت به نارضایتی ذینفعان منجر می‌شد. عدم مدیریت مطلوب پایگاه داده می‌تواند به هدررفت منابع سازمان و یا حتی تصمیم به تغییر DBMS و جایگزینی آن با سایر نمونه‌های مشابه منتهی گردد.

مدیریت پایگاه داده شامل طراحی، استقرار و نظارت سیستم مدیریت داده به منظور اطمینان از پایداری و کیفیت ارائه خدمات، سازگاری و امنیت داده‌ها انجام می‌شود. بر این اساس مهمترین وظایف مدیران پایگاه داده از نظر **ITIL** به قرار زیر می‌باشد:

- ایجاد و پشتیبانی از استانداردها و خطمسی‌های پایگاه داده
  - مدیریت دسترسی و کارایی پایگاه داده (شناسایی و رفع حوادث)
  - ایجاد هشدار و اعلان‌هایی برای اطلاع از مسائل کاری و نقض عملکرد مورد انتظار
  - پشتیبانی از پایگاه داده شامل بهینه‌سازی، پشتیبان‌گیری، استراتژی‌های ذخیره و بازیابی
  - نظارت بر حجم داده‌ها و فضای موجود، عملکرد صحیح تراکنش‌ها و مدت انتظار تا پاسخ به درخواست‌ها
  - شناسایی و مدیریت مخاطرات امنیت داده، ممیزی و مهارت در جمع‌آوری ادله الکترونیک
- با توجه به موارد فوق و برای انجام کامل و صحیح آن، مدیر پایگاه داده می‌بایست حائز مهارت‌هایی به شرح زیر باشد:

- توسعه و بهبود عملکرد (بهینه‌سازی، پشتیبانی (ارتقاء و بهروزرسانی) و راهبردهایی برای بهبود کارایی)
- تحلیل فرایندهای کسب و کار و پیشنهاد ساختارهای مناسب، ارزیابی و سنجش میزان امنیت داده‌ها، پیاده‌سازی راهبردهای مدیریت و امن‌سازی داده

علاوه بر مهارت‌های فوق، مدیران پایگاه داده باید از توانایی تحلیل و حل مسئله، ارتباطات خوب و مهارت در تیم‌سازی، شناخت سازمان، اهداف و الزامات کاری، انعطاف‌پذیری و سازگاری بالا برخوردار باشند. البته علاوه بر تمامی مهارت‌ها و شایستگی‌های ذکر شده و با توجه به حجم و تنوع داده‌های تولیدی در کسب و کارها که معمولاً

به صورت غیرساختار یافته (نظیر متون، تصاویر، صوت، فیلم و داده‌های دریافتی از بستر فناوری IoT) توسعه می‌باید و از طرفی ضرورت اطلاع و مواجهه موثر با این قبیل داده‌ها، برخی اوقات از مدیران پایگاه داده با عنوان مدیران داده نیز یاد می‌شود.

در ارائه مطالب این کتاب سعی گردیده ضمن تدوین و گردآوری مطالب از منابع مختلف، بیانی ساده و روان با حفظ اختصار و انسجام لازم به ویژه در به کارگیری عبارات و اصطلاحات فنی استفاده شود. در برخی موارد ارائه توضیحات ابتدایی و اما مهم و موثر در یادگیری مفاهیم پیشرفته با افزودن حاشیه به متن، لحاظ شده است. حفظ سبک گفتار فنی و تخصصی متن نیز با برگردان واژگان به معادل معمول آن در زبان فارسی از دیگر ویژگی‌های این اثر می‌باشد که امید است مورد توجه و رضایت مخاطبین محترم قرار گیرد.

یزدانی

مقدمه

مدیریت SQL Server 2019 کتابی است که برای مدیران پایگاه داده در محیط‌های محلی و یا رایانش ابری تالیف شده است. برخی از مهتمرين عنوانين و سرفصل‌های ذکر شده در زمینه مدیریت پیشرفته SQL Server شامل پیاده‌سازی و مهاجرت، بهینه‌سازی و تامین امنیت داده، پشتیبانی و نظارت، ارتقاء دسترسی، بازیابی و ترمیم پایگاه داده می‌باشد. در پایان نیز با توجه به رویکردهای حال حاضر در بهره‌گیری از فضای ابر، مباحث مرتبط با این پایگاه داده و رایانش ابری تبیین شده است.

مطلوب کتاب با نگاهی بر وظایف مدیران پایگاه داده در سه بخش شامل "بخش اول نصب و انجام تنظیمات اولیه (پیکربندی)"، بخش دوم "بازیابی، امن‌سازی و بهبود عملکرد پایگاه داده" و بخش سوم "خودکارسازی، ارتقاء دسترسی، معماری OLTP، رایانش ابری" تدوین شده است.

در بخش اول نحوه استقرار، پیاده‌سازی و راهاندازی SQL Server و سپس به پیکربندی پیشرفته محیط برای استفاده بهینه از پایگاه داده پرداخته می‌شود. در این بخش علاوه بر آشنایی با ویژگی‌های نسخه ۲۰۱۹، آماده‌سازی سیستم عامل برای نصب SQL Server و تنظیمات مختلف نیز بررسی شده است.

در بخش دوم علاوه بر بررسی معماری و اجزاء داخلی SQL Server، با توجه به اهمیت تاب‌آوری و اعتمادپذیری (قابلیت اطمینان) و همچنین تامین بالاترین سطح از دسترس‌پذیری (دسترسی به داده‌ها) به عنوان مسئولیت‌های کلیدی هر مدیر پایگاه داده، به تشریح استراتژی‌های تهییه نسخه‌های پشتیبان، بازیابی داده‌ها و مواجهه موثر با حوادث منجر به خرابی یا از کارافتادن پایگاه داده و ترمیم آن پرداخته شده است. همچنین امن‌سازی پایگاه داده از منظر احراز هویت، رمزگاری و شناسه‌های کاربری مورد بررسی قرار گرفته و در ادامه نیز مباحث پشتیبانی، بهینه‌سازی و بهبود عملکرد با استفاده از ویژگی‌های ارائه شده ذکر می‌گردد.

در بخش سوم با توجه به ظرافت‌های موجود در مهاجرت پایگاه داده و ارتقاء آن، نحوه برنامه‌ریزی برای انتقال از نسخه‌های قدیمی SQL Server به نسخه جدید مطرح می‌گردد. مرابت از صحت عملکرد پایگاه داده با معرفی ابزارهای کنترل و نظارت بر کارایی و چگونگی استفاده از آن، همچنین خودکارسازی وظایف و امور معمول با هدف امکان تمرکز بیشتر بر فعالیت‌های اصلی مدیران پایگاه داده، مورد بررسی قرار گرفته است. تبیین استراتژی‌های مختلف افزایش دسترسی به سیستم و نحوه کاربرد آن، ارتقاء بهره‌وری با استفاده از توان عملیاتی OLTP درون-حافظه و بهره‌مندی از راهکارهای مبتنی بر فضای ابر ضمن بررسی فناوری Azure از دیگر مطالبی است که در بخش پایانی کتاب ذکر شده است.

پیش‌فرض مطالب ارائه شده در این کتاب، آشنایی با مفاهیم اولیه و مقدماتی کار با پایگاه داده SQL Server 2019 است. پیشنهاد می‌شود به منظور آشنایی هرچه بیشتر با این پایگاه داده از کتاب "آموزش SQL Server 2019" که پیش از این توسط اینجانب و با همکاری نشر دیاگران به چاپ رسیده است استفاده فرمایید.

به منظور ارتباط مستمر با شما دانش‌پژوه محترم در رابطه با مطلب کتاب، همچنین ارائه موضوعات مرتبط با حوزه مدیریتی پایگاه داده و بیان دیدگاه‌ها، طرح پرسش و پاسخ و بهره‌گیری از اطلاعات تخصصی، وب سایت <http://www.dbasupport.ir> و یا ارسال پیام به آدرس info@dbasupport.ir درنظر گرفته شده است.

عطاء‌الله یزدانی

پاییز ۱۴۰۱

درباره مؤلف

عطاء الله بزدانی دارای دانشنامه کارشناسی کامپیوتر (گرایش نرم افزار) و کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات (گرایش منابع اطلاعاتی) می باشد که دو دهه گذشته علاوه بر توسعه برنامه های کاربردی مبتنی بر پایگاه داده SQL Server، در زمینه نشر کتب، مقالات مرتبط و ارائه مشاوره های فنی در حوزه بانک های اطلاعاتی فعالیت داشته است.

در حوزه آموزش پایگاه داده SQL Server تاکنون تعداد ۴ جلد کتاب شامل مفاهیم کاربری در نسخه های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ و مفاهیم مدیریتی در نسخه ۲۰۱۹ (کتاب حاضر)، منتشر شده است.

ایشان حائز ۴ مدارک بین المللی از شرکت مایکروسافت در زمینه توسعه، پیاده سازی، پشتیبانی و طراحی، بهینه سازی و پشتیبانی زیر ساخت های مبتنی بر پایگاه داده SQL Server با عنوانین زیر می باشد.

MCTS: Database Development

MCTS: Implementation and Maintenance

MCITP: Designing Database Solutions and Data Access

MCITP: Designing, Optimizing and Maintaining Database Server Infrastructure

جهت کسب اطلاع بیشتر به وب سایت <http://www.dbasupport.ir> مراجعه فرمایید.

بخش اول

مطالب این بخش با هدف آشنایی با ویژگی‌های مختلف، نصب و تنظیمات محیط SQL Server طی فصل‌های زیر ارائه شده است:

SQL Server 2019 فصل اول، استقرار و راهاندازی

SQL Server فصل دوم، مراقبت‌های محیط